

жението при Лейтенъ е върха на рѣшителността и искуството въ движенията и маневрирането, и даже само това сражение би било доста-

точно, за да обезсмърти името на Фридриха и да тури послѣдния въ рѣда на най-искуснитѣ полководци.

§ 45.

Дѣйствиата въ Источна Пруссия.

Движението на руската армия въ источна Пруссия. — Сражението при Гросс-Егерндорфъ на 19 (30) августъ.

Побѣдата на австрийцитѣ при Коплинъ подбудила петербургския кабинетъ да ускори приготовленията за войната съ Пруссия. Въ май руската армия, силитѣ на която възлизали до 100.000 души (80.000 регулярни и 20.000 иррегулярни войски), тръгна, подъ главното началство на генерала-фелдмаршала Апраксина*) отъ Лифляндия прѣзъ Литва къмъ Нѣманъ въ 4 колони. Една отъ тѣхъ, на брой около 20.000 души, подъ началството на генерала-аншефа Фермора**), била испратена къмъ Мемелъ, който и обсадила при съдѣйствието на руската флота. Останалитѣ три колони Апраксинъ съсрѣдоточилъ и расположилъ, за прикритие обсадата на Мемелъ, на дѣсния брѣгъ на р. Руска, при вливанието ѝ въ Куршищакъ.

Фелдмаршалъ Левалдъ, оставенъ отъ Фридриха II въ источна Прус-

сия съ 22 баталиона и 50 ескадрона (28—30.000 души), като се научилъ за движението на руската армия къмъ Нѣманъ и Мемелъ, испратилъ къмъ послѣдния единъ наблюдателенъ отрядъ, а самъ съ главнитѣ сили отишълъ къмъ Инстербургъ, гдѣто и стоялъ въ бездѣйствие всичкото време, до като се продължавала обсадата на Мемелъ.

Наскоро Мемелъ билъ взетъ и Ферморъ, като оставилъ въ него частъ отъ войскитѣ, присѣдинилъ се къмъ главнитѣ сили на руската армия. Слѣдъ това Апраксинъ тръгналъ съ цѣлата армия къмъ р. Прегелъ.

Вземанието на Мемелъ било твърдѣ важно и згодно за руската армия за това, че ѝ доставило надѣженъ опоренъ пунктъ за по наташнитѣ дѣйствия, стоварно мѣсто, което удобно можало да се снабдява по море и въ което били прѣкарани всичкитѣ магазини отъ Полша, и най-послѣ, пристанище за руската флота, която отъ тукъ можала удобно да прѣдприема крейсеруване покрай брѣговетѣ на Пруссия. Ако не би завладѣла Мемелъ, руската армия, при тогавашния начинъ за водението на войната, едва-ли би могла да нахлуе въ срѣдата на Пруссия.

Левалдъ, — който въ време на обсадата на Мемелъ не прѣдприелъ нищо нито за освобождението му, нито за да въспрѣпятствува на съединението на Фермора съ Апраксина, — слѣдъ вземанието на този градъ отстъпилъ задъ р. Прегелъ и се рас-

*) Стефанъ Теодоровичъ Апраксинъ билъ синъ на сподвижника на Петра I, генерала-адмирала графа Тодора Матеевича Апраксина; роденъ билъ на 30 юлий (старъ стилъ) 1702 година. На 17 години постъпилъ рѣдникъ въ Преображенския полкъ, въ който прѣминалъ всичкитѣ доли и оберъ-офицерски чинове, и при Петра II билъ вече капитанъ. Умрѣлъ въ малкия дворецъ на императрица Елисавета Петровна, между Петербургъ и Царское село, гдѣто билъ задържанъ слѣдъ повикването му обратно отъ армията въ 1757 г. — спорѣдъ едни смъртта му послѣдвала на 26 августъ 1758 г., а спорѣдъ други въ 1760 г., отъ апоплектически ударъ.

**) Ферморъ билъ отличенъ артиллеристъ и инженеръ и старъ въ службата офицеръ, опитенъ трудолюбивъ и безкористенъ генералъ. Умрѣлъ на 8 февруарий 1771 година.